

efter udvalgets opfattelse medført en lettelse i ministerialbogsførernes behandling af navnesager.

Herudover har udvalget anført, at en gebyrordning, der også omfattede afgørelser truffet af ministerialbogsføreren (personregisterføreren), ville medføre, at der skulle indføres en helt ny og særskilt administrati- on til opkrævning og regnskabsførelse af gebyrer.

Endelig har udvalget anført, at en generel udvidelse af gebyrreglerne til at gælde i alle tilfælde endvidere ikke ville falde i tråd med udvalgets øvrige forslag om at liberalisere adgangen til at bestemme sit eget navn og at sikre, at de administrative procedurer i den forbindelse bliver så lidt indgribende som muligt.

I udvalgets betænkning er anført, at det især er udvalgsmedlemmerne, der repræsenterer Kirkeministeriet og folkekirken, der har udtalt sig imod indførelse af gebyr i sagsbehandlingen hos ministerialbogsføreren.

Som nævnt har udvalget ikke fundet at burde foretage afvejningen af de ovennævnte hensyn.

Udvalget har som følge heraf været enig om ikke at medtage et forslag til en bestemmelse om betaling for navneændringer i udvalgets lovudkast.

I lyset heraf har udvalget som alternativ til en betalingsregel overvejet en ordning som den norske navnelovs § 10, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan en person kun få foretaget navneændring en gang hvert 10. år, medmindre andet er særligt hjemlet. Det kan f.eks. være, hvis en ansøger ønsker at tage en ægtefælles eller samlevers navn, eller hvis der foreligger særlige forhold.

Udvalget har imidlertid ikke kunnet anbefale en sådan ordning, der efter udvalgets opfattelse dels forekommer unødigt restriktiv, dels må forventes at give anledning til en del administration i forbindelse med behandlingen af sager om dispensation.

5.5.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggen- ders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig i de af udvalget anførte hensyn for og imod en gebyrordning. Ministeriet har overvejet forskellige muligheder for en gebyrordning. Samlet set vurderes det imidlertid, at en gebyrordning i væsentlig grad vil svække den administrative forenkling, som lovforslaget i øvrigt er udtryk for, samt forekomme uforståelig og tilfældig for borgeren.

Lovforslaget indeholder derfor ikke en gebyrbe- stemmelse. Såfremt antallet af navneansøgninger stiger væsentligt mere end forventet, vil spørgsmålet bli- ve overvejet på ny. Der forventes en årlig stigning i

navneændringer fra 44.300 efter den gældende lov til 61.000 efter lovforslaget.

5.6. Navnebeskyttelse og rettelse af fejlagtige tilførs- ler til ministerialbogen

Hverken Navnelovsudvalget eller Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har fundet grund- lag for at foreslå ændring af reglerne om adgangen til at få dom for, at en person tilpligtes at ophøre med uberettiget brug af et navn. Det samme gælder reglerne om straf for uberettiget navnebrug. Om gældende ret se betænkningen, side 77-79.

Nedenfor er derfor alene omtalt spørgsmålet om rettelse af fejlagtige tilførsler til ministerialbogen.

5.6.1. Gældende ret

Hvis ministerialbogsførerne tillader et navn ved an- meldelse, som efter navneloven ikke kan opnås ved anmeldelse, opstår spørgsmålet om, hvorvidt tilladel- sen skal annulleres eller tilbagekaldes.

I praksis sker annullation og tilbagekaldelse ved en afgørelse om tvangsrettelse af navnet. I Kirkeministe- riets cirkulære af 13. december 2001 om folkekirkens ministerialbog, § 5, stk. 1, er der herom anført:

“§ 5. Fejl i ministerialbogen (DNK) kan berigtiges af ministerialbogsføreren under forudsætning af, at fejlen er klart dokumenteret. I alle andre tilfælde kan rettelse kun ske med tilladelse fra Kirkeministeriet.”

Der henvises desuden til § 12 i Kirkeministeriets cirkulære af 14. august 1987 om folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbog for så vidt angår de anerkendte trossamfund:

”§ 12. Fejl i ministerialbøgerne, der opdages under indskrivningen eller senest ved den i § 11, stk. 1, om- talte konferering eller det i § 11, stk. 2, omtalte gene- mensyn kan berigtiges af ministerialbogsføreren under forudsætning af, at fejlen er klart dokumenteret. I alle andre tilfælde kan rettelse kun ske med tilladelse fra Kirkeministeriet.”

Som det fremgår, er det ministerialbogsføreren eller Kirkeministeriet, der afgør, om rettelse skal ske. Efter praksis forelægges sagen ofte for Familiestyrelsen (tidligere Civilretsdirektoratet), inden der tages stil- ling. Afgørelsen træffes på baggrund af almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om parts- høring, jf. også DNK-Håndbogens pkt. 48.3 og pkt. 50.2.

Hjemmelsmangler anses normalt i sig selv for væ- sentlige. Kun i sjældne tilfælde vil sådanne mangler ikke føre til ugyldighed. Dette kan være tilfældet, hvis det viser sig, at en påberåbt hjemmel for en afgørelse